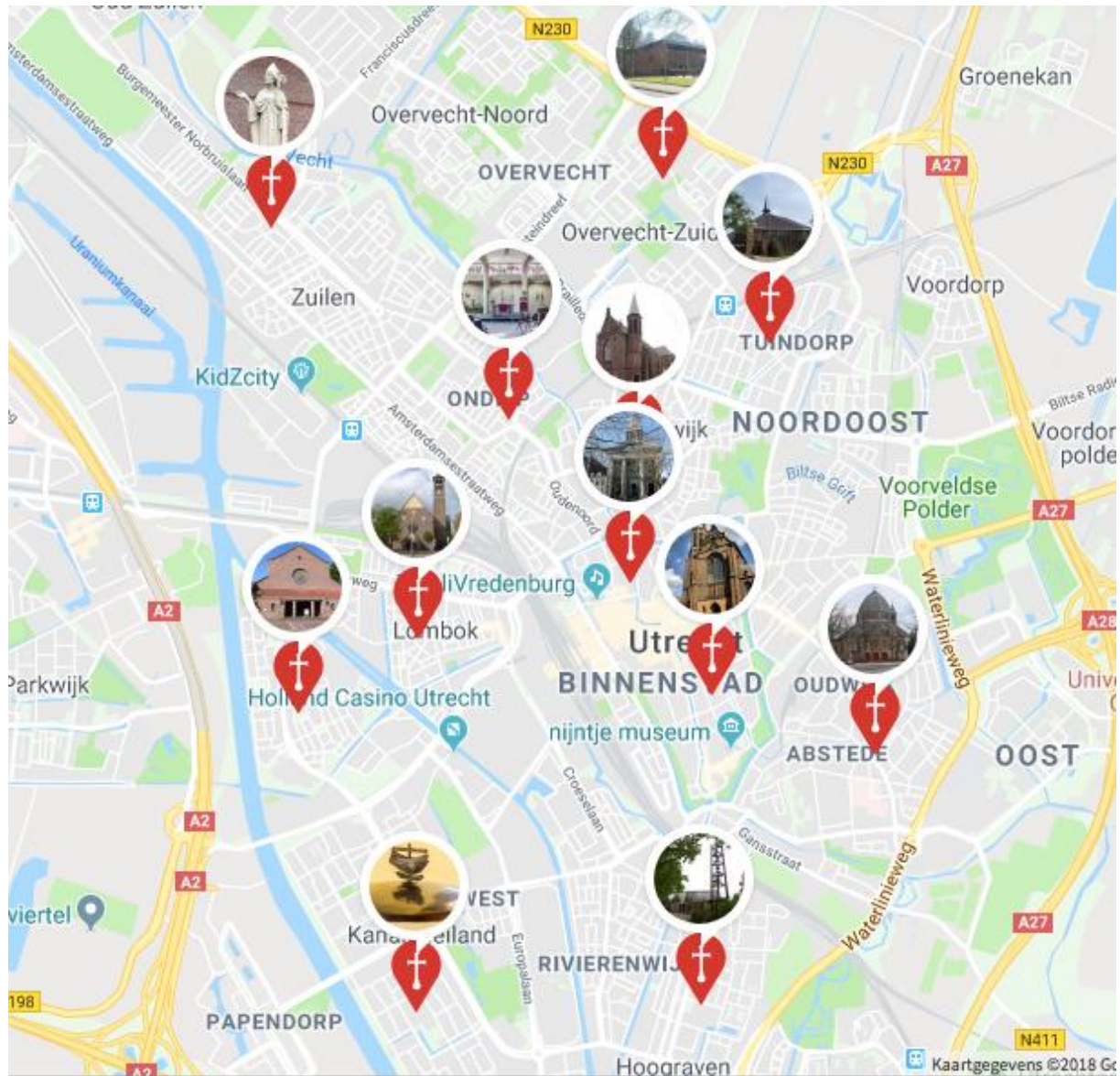

Visie op fusie

Versie 21-12-2018

Notitie van de personele unie van de samenwerkende parochies
katholiek Utrecht (Sint Ludgerus, Salvator en Sint Martinus), verder
ook te noemen SKPU ten behoeve van het overleg met de
gemeenschapsberaden op 13 december 2018

21 November 2018

Inhoudsopgave

Onderwerp	bladzijde
Inleiding	3
Pastorale paragraaf	4
Personele paragraaf	5
Financiële paragraaf	6
- Bijlage beleggingsplan	10
Gebouwen paragraaf	11
- indeling parochie in 2020	16
Besluit	17

Inleiding

Het bestuur van de personele unie van de samenwerkende parochies katholiek Utrecht stelt verheugd vast dat er in de afgelopen jaren zoveel tot stand is gebracht, dat een fusie van de drie stadparochies (St. Ludgerus, Salvator en St. Martinus) onder handbereik ligt. Daardoor kan de katholieke presentie in de stad Utrecht krachtig verder vorm worden gegeven.

Het pastorale team zal vanaf medio 2019 geconcentreerd zijn (de pastoor en een pastoraal werker) en gezamenlijk met toegeruste vrijwilligers en de geloofsgemeenschappen uitvoering geven aan de aandachtspunten van de eerder gepresenteerde pastorale visie.

Gebleken is dat het eerder ingezette proces van het gezond maken van de financiële huishouding aantoonbaar vruchten afwerpt. Daarnaast zijn er nog verdere stappen te zetten om de samenwerkende parochies toekomstbestendig te maken.

Bij de begrotingen 2019 en de hieronder gepresenteerde plannen (gebouwen, personeel, financiën) is de personele unie uitgegaan van het aanpassen van de uitgaven aan de inkomsten. Daarbij is gelet op zowel de wens van de onderscheidenlijke geloofsgemeenschappen te blijven viereen als op de capaciteit van het pastoraal team en de financiële mogelijkheden. Met optimisme en realiteitszin presenteert de personele unie van de samenwerkende parochies katholiek Utrecht (Sint Ludgerus, Salvator en Sint Martinus) deze toekomstvisie.

Gaandeweg wordt steeds duidelijker dat het noodzakelijk is te komen tot verdergaande samenwerking, en dat dit een toekomstbestendige stadsparochie in Utrecht levensvatbaar maakt op lange termijn.

Redenen waarom het bestuur bepleit op korte termijn de drie parochies te mogen integreren tot een parochie.

Hierna zal per aandachtsgebied worden beschreven welk beleid door het bestuur wordt voorgestaan.

1. Pastorale paragraaf

In de pastorale visie (februari 2018) heeft het pastoraal team geformuleerd wat de kernpunten zijn:

- Van Christus nabijheid getuigen d.m.v. het viere vanuit de zeven sacramenten met als bron en hoogtepunt de eucharistie.
- De toerusting daartoe in allerlei vormen van catechese bevorderen; samen met toegeruste vrijwilligers;
- In kleinere verbanden optrekken om te bidden, te delen en te dienen; we zien dat daartoe al verschillende initiatieven zijn genomen vanuit Jacobus- en Antoniusgemeenschappen.
- Vanuit het woord en voorbeeld van Christus, diaconaal stadsbreed actief en present zijn in onze projecten; we denken daarbij onder andere aan de verbondenheid met het bisdom Kirkuk, Taal doet Meer, en dergelijke.
- onze geloofsgemeenschappen in de stad nader verbinden met elkaar en met anderen in buurt en wijk. Dat kan, onder andere, door middel van pastorale steunpunten.

Concreet zal een en ander gebeuren door uitvoering van de in de werkconferenties naar aanleiding van de pastorale visie (blz. 20 t/m 24) genoemde aandachts- en actiepunten.

2. Personele paragraaf

Het bestuur (de personele unie) heeft gezien dat het mogelijk is om met aanmerkelijk verlaging van de personele kosten een volwaardig aanbod van vieringen te kunnen blijven bieden.

Het centraal secretariaat is van een bezetting van 64 uur per week vooralsnog teruggebracht naar 40 uur per week. Na de fusie kan mogelijk verdere reductie van administratieve taken worden verwacht. Voor de eucharistische centra blijft personeel in dienst mogelijk. Vrijwilligers zullen op meer plekken kunnen worden ingezet, zodat gemeenschappelijke vormen van vieren worden gecontinueerd.

De musici in vaste dienst zijn geïnformeerd over het besluit van het bestuur de huidige contracten te continueren tot aan de fusie.

Aan de musici op contractbasis is meegedeeld dat hun ZZP overeenkomst wordt gecontinueerd tot 1 juli 2019.

Nu er daardoor veel meer zal worden gebruik gemaakt van diensten van vrijwillige dirigenten, organisten en pianisten, zal aan de gemeenschappen die dit betreft een budget van € 100,- per maand worden toegekend om dit naar eigen inzicht in te zetten voor kerkmuziek.

De verdere financiële consequenties van deze besluiten worden in de financiële paragraaf toegelicht.

3. Financiële paragraaf

3.1 Begrotingen van de drie parochies voor 2019

In deze begrotingen is rekening gehouden met het volgende:

Verbetering van jaarlijks terugkerende inkomsten.

-De formatie van het centraal secretariaat is per 1-11-2018 verminderd met 24 uur per week (zie de personele paragraaf). Dit bespaart ongeveer € 40.000,-

-Een jaarlijkse vermindering van de kosten voor musici (D/O) met 15% met ingang van 1-7-2019. De kostenreductie in 2019 is daarmee circa € 23.000,-

-Een actiever beleggingsbeleid met de opbrengsten uit de verkoop van kerken en andere onroerende zaken. Bij rendement van 2,2% moet dit ongeveer € 73.000,- extra opbrengen per jaar.

Anderzijds moeten wij ook met minder opbrengsten rekenen.

De kerkbijdrage loopt steeds sneller terug. In de begrotingen 2019 is de gemiddelde afname over de jaren 2017-2018 van 9% geëxtrapoleerd naar 2019. Het cijfer van de afname verschilt per parochie overigens sterk.

3.2. Prognoses operationeel resultaat

Voor een zuivere vergelijking en meerjaren-prognoses zijn de begrotingen ontdaan van Voorzieningen en Afschrijvingen alsmede van de 9% afdracht aan het bisdom over verkoop OG en van Incidentele opbrengsten OG. Deze posten zijn in de tabel oranje gemarkeerd. Wat dan overblijft is het Operationeel resultaat.

Dit zou in de realisatie 2018 uitkomen op een tekort van € 250.000,- en in de begroting 2019 op een tekort van € **95.000,-**. Zie echter hierna:

3.3 Prognose 2019 bijgesteld

Inmiddels is gebleken dat de SPKU mogelijkheden ziet een bedrag van circa € 2.250.000,- extra te beleggen, dat bij 2,2% opbrengst een extra rendement kan opleveren van € 50.000,- (blauw gemarkeerd), waarmee het tekort over 2019 verder kan worden gereduceerd tot € **45.000,-**

Ook bij deze extra beleggingen houden wij nog steeds € 2,5 miljoen over aan liquiditeiten om de getroffen voorzieningen te dekken (zie bijlage).

Prognose 2019		Martinus	Salvator	Ludgerus	SPKU	
	operationele lasten	421.521	349.710	306.251	1.077.482	23.000,- minder musici
1411	voorzieningen	15.000	60.000		75.000	
1511	afschrijving	29.213	32.800	22.800	84.813	
4411	extra afdracht	135.000			135.000	9%
balans	incidentele lasten	-125.000			-125.000	pastoraal fonds
	totaal lasten	475.734	442.510	329.051	1.247.295	
	bijdragen					
7xxx	parochianen	278.070	117.526	124.848	520.444	
9111	extra baten	1.500.000			1.500.000	verkoop Gertrudis
	totaal baten	1.778.070	117.526	124.848	2.020.444	
2..., 8...	Financieel	39.800	121.192	225.990	386.982	
		=====	=====	=====	=====	
	Totaalresultaat	1.342.136	-203.792	21.787	1.160.131	
	Operationeel resultaat	21.349	-110.992	44.587	-45.056	

3.4 Prognose 2020

Voor 2020 zijn de volgende effecten te voorzien:

- De kostenreductie op personeel (met name musici) loopt –naar verwachting- op tot circa € 60.000,- op jaarbasis.
- Beleggen van de netto-opbrengst van de in 2019 te verkopen St. Gertrudiskerk verhoogt het rendement op beleggingen verder met nog eens € 30.000,- per jaar.
- Daarentegen dient rekening te worden gehouden met structureel lagere inkomsten wegens afnemende kerkbijdragen (per jaar circa € 52.000,-).

Per saldo kan het tekort dan toch nog iets verder dalen tot ongeveer een bedrag van € **35.000,-**

Prognose 2020		Martinus Salvator Ludgerus			SPKU
					30.000,- minder
	operationele lasten	401.521	342.710	303.251	1.047.482 musici
1411	voorzieningen	15.000	60.000		75.000
1511	afschrijving	29.213	32.800	22.800	84.813
4411	extra afdracht				0
balans	incidentele lasten	-125.000			-125.000
	totaal lasten	320.734	435.510	326.051	1.082.295
	bijdragen				
7xxx	parochianen	250.263	105.773	112.363	468.400 10% verloop
9111	extra baten				
	totaal baten	250.263	105.773	112.363	468.400
2..., 8...	Financieel	72.800	121.192	225.990	419.982 Gertrudis belegd
		=====	=====	=====	=====
			-		
	Totaal resultaat	2.329	208.545	12.302	-193.913
			-		
	Cash Flow	46.542	115.745	35.102	-34.100

3.5 Prognose over de jaren na 2020

In de jaren na 2020 verwacht de SKP te komen tot een globaal kostendekkende exploitatie:

- De invoering van DOCBase en EXACT zal zeker tot een piekbelasting leiden in 2019, maar kan de administratie daarna flink ontlasten.
- Verdere besparing op allerlei administratieve werkzaamheden is mogelijk *zodra* de drie parochies worden samengevoegd tot één parochie.

Bijlage Beleggingsplan SPKU

	23993C Martinus 1-11- 2018	23918 Salvator 1-11- 2018	23992 Ludgerus 31-12- 2017	SPKU	netto %	opbrengst
Balans						
0211 aandelen	757.679	2.658.309	1.484.914	4.900.902	2,2%	107.820
0221 obligaties	890.292			890.292	1%	8.903
0261 deposito's	404.668	1.793.599	1.103.307	3.301.574	0%	
0421 banksaldo	246.149	963.688	1.862.009	3.071.846	0%	
				12.164.614		
0261 beleggen uit deposito	200.000	600.000	400.000	1.200.000		
0421 beleggen uit banksaldi	100.000	800.000	1.600.000	2.500.000		
0511 legaat Schadewijk			670.000	670.000		
0611 aflossen lening OG bisdom			-55.000	-55.000		
1111 opbrengst Antonius			1.145.000	1.145.000		
				5.460.000		
Na beleggen						
0211 aandelen	1.057.679	4.058.309	5.244.914	10.360.902	2,2%	227.940
0221 obligaties	890.292			890.292	1%	8.903
0261 deposito's	204.668	1.193.599	703.307	2.101.574	0%	
0421 banksaldo	146.149	163.688	262.009	571.846	0%	
				13.924.614		
voorzieningen						
voorzieningen groot			-			
0571 onderhoud	-199.974	1.289.982	-539.600	-2.029.556		
0581 overige voorzieningen	-1.851			-1.851		
0591 fondsen	-27.370		-458.568	-485.938		
			-			
totaal voorzieningen	-229.195	1.289.982	-998.168	-2.517.345		

4. Gebouwenparagraaf

4.1 Inleiding

Het aantal kerkgangers bij vieringen past niet meer bij aantal en omvang van de gebruikte kerkgebouwen, terwijl daarnaast het aantal beschikbare voorgangers, zeker in de toekomst, beperkt is.

Daarenboven zijn er hoge kosten verbonden aan het aanhouden en gebruiken van de gebouwen, tegenover een afnemende kerkbijdrage. Gebruik van gebouwen moet dan ook mede in dat licht worden geëvalueerd. Dat vergt sanering, zeker gezien het grote aantal kerkgebouwen in de stad Utrecht. Dat is ook goed mogelijk mede gezien de aanwezigheid van de Gerardus Majellakerk en nieuwe initiatieven zoals rond de Antonius, de Dominicus en lokale initiatieven als de Jacobus.

De personele unie van de SPKU kiest voor snel en helder aanpakken, in plaats van een lang en moeizaam traject. Wel zal dat steeds met volle aandacht voor de onderscheidenlijke geloofsgemeenschappen zijn, met als doel deze er nadrukkelijk bij te houden. Het in gesprek blijven met alle geloofsgemeenschappen is onlosmakelijk verbonden met besluitvorming rond gebouwen.

4.2 Principes en keuzes

Daarmee staat de SPKU voor fundamentele keuzes inzake het gebruik van een reeks van gebouwen.

Het is van belang daarbij onderscheid te maken tussen principes en keuzes. Vastgesteld wordt dat het essentieel is enkele keuzes volkomen helder te hebben, omdat die consequenties hebben voor daarna te maken keuzes. Voor een deel worden die beslissingen dan ook weer gemakkelijker, omdat alternatieven dan zijn weggevallen.

4.3 Twee fasen

4.3.1 De Eerste fase (2018-2020)

Dit betreft de gebouwen waarvan het op *korte termijn* duidelijk is deze (te moeten) afstoten dan wel een andere functie te geven. Tot de gebouwen in de eerste fase behoren: de St. Gertrudiskerk, de St. Josephkerk, de St. Catharinakerk.

- Het gaat thans allereerst om het taxeren en verkopen van de St. Catharinakerk; In feite moet deze beslissing worden losgekoppeld van de vraag waar kathedrale functie zal zijn. De vraag of alternatieve kopers op de markt zijn hoeven we niet onderzoeken, nu is gekozen in het rijtje ‘criteria, opbrengst, culturele functie’ voor de laatste functionaliteit.

- Het daarna besluiten nemen ten aanzien van de Augustinuskerk, in verband met de nog voorliggende beslissing ten aanzien van het al dan niet doen van de noodzakelijk geachte investeringen in dit gebouw, mede gezien het potentiële gebruik als kathedraal; zie hierna 3.3.2

- Het thans -voor zover mogelijk- bespoedigen van de reeds lopende onderhandelingen betreffende de St. Gertrudiskerk.

- Het op korte termijn in gang zetten van de verkoop van de St. Josephkerk (door op 28 november 2018 te beginnen met hoorzittingen in het kader van het Stappenplan van het bisdom om te komen tot onttrekking aan de goddelijke eredienst).

Van de oorspronkelijke 12 kerkgebouwen op 1-11-2017 (aanvangsdatum PU) resteren er daarna nog zes of zeven.

Er wordt er naar gestreefd deze fase af te ronden in 2020.

4.3.2. Tussenstap: overwegingen

Pas als alles rond het Catherina- en Augustinusdossier helder is (taxaties, positie MCC, beslissing renovatie etc en het uiteindelijke overleg met bisdom) kunnen we te dien aanzien verdere beslissingen nemen, en dat betekent dat op dit moment van een ‘alomvattend masterplan’ nog geen sprake kan zijn. Pas nadat de verkoop van de St. Catharinakerk in beginsel rond is kunnen we spijkers met koppen slaan inzake de St. Augustinuskerk.

Bij een en ander moeten ook de inhoudelijke bezwaren die kenbaar zijn gemaakt tegen het gebruiken van deze kerk als kathedraal worden betrokken.

De werfkelders onder de Augustinuskerk maken deel uit van het complex en zijn kadastraal niet gesplitst. Dit dient onderdeel van het complex te blijven apart. Mogelijk kunnen de werfkelders na het grondig opknappen worden verhuurd, bijvoorbeeld aan de broeders van Sint-Jan dan wel aan een andere partij. Pas nadat helderheid is verkregen over het besluit ten aanzien van de St. Catharinakerk worden besluiten genomen over de St. Augustinuskerk. Wel wordt de ‘noodkapel’ geopend en wordt voortgegaan met het gereedmaken van de werfkelders.

4.3.3 De Tweede fase.

4.3.3.a Inleiding

Op dit moment is er geen termijn te geven, zowel uitgaande van de huidige adequate pastorale bediening, als ook omdat de overgebleven kerken (met uitzondering van de St. Aloysiuskerk) geen onderhouds-gevoelige gebouwen betreffen. Verkoop daarvan draagt niets of nauwelijks bij aan het krijgen van zwarte cijfers.

Op korte termijn valt dus geen besluit tot afstoten c.a. te nemen, maar wel zijn besluiten te nemen ten aanzien van hun positie en wijze van faciliteren als gewone kerk van de parochie.

De vitaliteit van de gemeenschap zal de doorslag geven bij eventueel later te nemen besluiten tot onttrekking en verkoop.

4.3.3.b. Besluiten:

Besloten is om -in elk geval vooralsnog- de St. Aloysiuskerk te behouden. Deze heeft een volledige functionaliteit. De Antoniuskerk had dat ook, maar is nu verkocht. De St.Rafaelkerk heeft ook nog steeds een volledige functionaliteit.

In beginsel betekent het dat in potentie ook de St. Aloysius kathedrale kerk kan worden. Ten aanzien van de vraag of deze de kathedraal *moet of zal* worden, geldt dat dit voornamelijk afhankelijk is van de wens ter zake van het bisdom en allereerst van de besluitvorming rond de Augustinuskerk.

De personele unie geeft uitdrukkelijk aan ook te overwegen alternatieven te bedenken, waarbij de kathedrale functie niet meer in Utrecht wordt uitgeoefend, maar bijvoorbeeld in Apeldoorn.

Voor wat betreft de St. Paulus-, de St. Rafael- en de St Johannes-Bernarduskerk moeten alle beslissingen worden uitgesteld, ook omdat er geen enkele financiële reden is de beslissing naar voren te halen. Praktisch gezien betekent dat, dat deze kerken voorlopig open blijven en hun functie van kerkgebouw behouden.

Ook met betrekking tot de St. Nicolaas- Monicakerk zal er een status quo zijn. Wel zal hieromtrent overleg met gemeente zal volgen, om te zijner tijd overdracht mogelijk te maken, maar dat is zeker niet urgent; vervreemding heeft geen enkel positief effect op de financiën, mogelijk zelfs negatief wegens de gebleken (soms fors) dalende kerkbijdragen na sluiting van een kerkgebouw.

Ten aanzien van de St. Dominicuskerk wil de SPKU een plan voor een gebruiksovereenkomst met de lekendominicanen overwegen, gezien de positieve exploitatie op dit moment.

4.4. We onderscheiden de volgende indeling in de tweede fase:

A. Eucharistisch Centrum: Na de fusie naar alle waarschijnlijkheid één kerk, mogelijk de Augustinus of eventueel de Aloysiuskerk, (*nu nog officieel vier: CAT, AUG, ALO, RAF*);

B. Kerkgebouw dat niet aan de eredienst is onttrokken

1. waarin geregeld eucharistievieringen en andere vieringen en plaatsvinden (RAF, JOBE, PAU);
2. waar-thans- geen (geregelde) eucharistie meer plaatsvindt, maar wel andere vieringen (Nic-Mon, DOM)

Het gaat bij categorie B om een RK kerkgebouw, ofwel "een kerk van de parochie". Op den duur waarschijnlijk (naast het Eucharistisch Centrum) twee of drie. Het gaat hier om een kerkgebouw waarbinnen de parochie elke liturgie (= viering) kan en mag (maar niet moet) uitvoeren.

C. (kerk)gebouw dat wel aan de eredienst is onttrokken. Dat is een profaan gebouw en geen kerk meer en valt niet meer onder speciale bescherming (binnen afzienbare tijd GER en JOS). Gezien de richtlijn van het bisdom is dit alleen kort voor verkoop het geval, enkele weken.

D. Liturgisch steunpunt Geen eigen gebouw maar wel geregeld vieringen op een vaste plek, eventueel gehuurd, voor beperkte tijd: (WdH, JAC)

E. Pastoraal steunpunt. Plek van samenkomen voor diaconie, catechese en opbouw, maar niet voor reguliere vieringen. Op dit moment is dat de ANT.

(Zie nadrukkelijk ook het pastoraal-liturgisch beleidsplan van het aartsbisdom (d.d. 2 februari 2011))

5. Besluit

De personele unie heeft met het vorenstaande aangetoond dat het financieel gezond maken (en houden) van een gefuseerde parochie in de stad Utrecht op korte termijn mogelijk is.

Dat wordt gedaan met realiteitszin en besluitvaardigheid, en tegelijk wordt zoveel mogelijk tegemoetgekomen aan de gerechtvaardigde wensen van de onderscheidenlijke vitale geloofsgemeenschappen. Er worden geen kerkgebouwen gesloten en verkocht als daar geen goede financiële reden voor is, tenzij de gemeenschap aantoonbaar niet meer vitaal is. Voor katholieken in Utrecht blijft bereikbaarheid van een kerkgebouw zoveel mogelijk gewaarborgd.

De personele unie wil bij de uitvoering van de in deze notitie opgenomen voornemens graag in voortdurende dialoog en samenwerking optrekken met zowel het aartsbisdom Utrecht, als met de parochianen en allen die zich verbonden weten met Katholiek Utrecht.

Utrecht, 21 November 2018